

JOGSZABÁLYI KERETEK ÖSSZEFOGLALÁSA, ISMERTETÉSE

„Szervezetfejlesztés Baja Város Önkormányzatánál”

ÁROP-1.A.5-2013-2013-0059

Az **ÁROP-1.A.5-2013-2013-0059** azonosítószámú, **„Szervezetfejlesztés Baja Város Önkormányzatánál”** című projektet érintő jogszabályi keretek ismertetése jelen dokumentum célja, amely a projektben vállalt fenntarthatósági szempont teljesítése érdekében került megfogalmazásra.

Jelen összefoglaló célja, hogy az **Baja Város Önkormányzatot**, az önkormányzati alkalmazottakat, valamint a **Bajai Polgármesteri Hivatalt**, a hivatali dolgozókat érintő jogszabályokat röviden ismertesse mindenki számára érthető módon.

1. Alapvető, országos jogszabályok az önkormányzatok működését illetően

A magyar államháztartás egyik alrendszere a helyi önkormányzati alrendszer, amely az államháztartás helyi szintje. A helyi önkormányzatok jogi, politikai, gazdasági önállóságának alapjait – hasonlóan az önkormányzati autonómia többi eleméhez – az államok alkotmányai tartalmazzák. Az önkormányzati autonómia elengedhetetlen feltétele a gazdálkodási önállóság, amelynek legfontosabb garanciáit Magyarországon az Alaptörvény tartalmazza. Az Alaptörvény 32. cikke szerint a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében a törvény keretei között

- a) gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat;
- b) meghatározza költségvetését, annak alapján önállóan gazdálkodik;
- c) e célra felhasználható vagyonával és bevételeivel kötelező feladatai ellátásának veszélyeztetése nélkül vállalkozási tevékenységet folytathat;
- d) dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről.

A legalapvetőbb szabályokat az Alaptörvény, az önkormányzatot érintő részletesebb szabályokat Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) tartalmazza.

2013. január 1-től az Möt. legfontosabb §-ainak – a korábbi, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény fokozatos hatályvesztésével párhuzamos – hatálybalépésétől kezdve az önkormányzatokra vonatkozó szabályozás nagy része többé-kevésbé átalakult, az Möt. kiemelten kezelte a feladatok megreformálását is.

Az Möt. 13. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);

3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaság szervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétfégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
19. hulladékgazdálkodás;
20. távhőszolgáltatás.
21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

A Mötv. részletezi az önkormányzatok feladat- és hatásköreit, így azt is, hogy melyek az önkormányzatok által ellátandó kötelező feladatok, milyen feltételek mellett vállalhatják ezeken felül az önkormányzatok további feladatok ellátását, továbbá rendelkezéseket tartalmaz képviselő-testületre, a képviselő-testület szerveire (bizottságok, polgármester, polgármesteri hivatal, jegyző, önkormányzati társulások, stb.), ezek jogállására és működésére, az önkormányzati képviselőkre, rendelkezik az önkormányzatok vagyonáról, a helyi önkormányzatokat érintő területszervezési kérdésekről (önálló település alakítása, települések egyesítése, területrészek átadása, megyeváltás, stb.), továbbá a helyi önkormányzatok feletti törvényességi felügyelet alapvető szabályairól.

Az Országgyűlés az Mötv. szerint elismeri és védi a helyi választópolgárok közösségének önkormányzáshoz való jogát. A helyi önkormányzatok az egységes állami szervezetrendszer részeként hozzájárulnak az Alaptörvényben foglalt államcélok megvalósításához, elősegítik a jogszabályi kötelezettségek teljesítését.

További, az önkormányzatot érintő alapvető, magasabb szintű jogszabályok különösen:

1. az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény,
2. az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet,
3. Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény,
4. a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény,
5. a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény,
6. a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény,
7. az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény,
8. az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény,



MAGYAR
PROGRAM



9. a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény,
10. a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet,
11. a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény,
12. a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény,
13. a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény,
14. a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény,
15. Magyarország éves központi költségvetéséről szóló törvények,
16. a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény,
17. a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény,
18. a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény,
19. a szociális igazgatásról és ellátásról szóló 1993. évi III. törvény.

E jogszabályok az önkormányzatok működésével, az egyes kötelezően ellátandó feladatokkal összefüggően, példálózó jelleggel kerültek felsorolásra, a teljesség igénye nélkül.

2. A helyi szintű szabályozás

2.1. Az önkormányzat szervezetére és működésére vonatkozó önkormányzati rendeletek:

1. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 25/2014. (XI. 28.) önkormányzati rendelete a Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról,
2. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 40/2006. (IX. 15.) önkormányzati rendelete a Képviselő-testület tagjai, tanácsnokai, bizottsági elnökei, bizottságai tagjai tiszteletdíjáról.

2.2. Gazdasági, pénzügyi tárgyú önkormányzati rendeletek:

1. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 37/2011. (XII. 2.) önkormányzati rendelete a helyi adókról,
2. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 27/2012. (XI. 30.) önkormányzati rendelete az önkormányzat vagyonáról és az önkormányzat vagyonnal való gazdálkodásáról,
3. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2013. (V. 31.) önkormányzati rendelete a vállalkozások, a gazdasági fejlődés és a munkahelyteremtés helyi támogatásáról,
4. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 20/2013. (XII. 13.) önkormányzati rendelete a Homokhátsági Regionális Szilárdhulladék Kezelési Konzorcium Tulajdonközösség által a Homokhátsági Hulladékgazdálkodási Rendszer keretében ISPA, majd KA beruházás során beszerzett, illetőleg megvalósított és kapcsolódó önkormányzati tulajdonú vagyon kezelésének és hasznosításának feltételeiről,
5. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 40/2004. (VI. 23.) önkormányzati rendelete a lakások és helyiségek bérletéről,
6. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 22/2014. (XI. 28.) önkormányzati rendelete az önkormányzati gyermekétkeztetés intézményi térítési díjáról,
7. az éves önkormányzati költségvetésről szóló önkormányzati rendeletek,
8. az éves önkormányzati költségvetés végrehajtásáról szóló önkormányzati rendeletek (a zárszámadási rendeletek).

A felsorolt rendeletek az önkormányzati vagyonnal, azzal való gazdálkodással kapcsolatos, továbbá a vállalkozások, a

gazdasági fejlődés és a munkahelyteremtés helyi támogatására irányuló szabályozást, az önkormányzati gyermekétkeztetés intézményi térítési díjáról szóló szabályokat, illetőleg az adott évi költségvetésre és előző évre vonatkozó gazdálkodásról való zárszámadás szabályait rendezik.

2.3. Építésügyi, területrendezési tárgyú önkormányzati rendeletek:

1. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2008. (II. 29.) Ktr. rendelete Baja Város Helyi Építési Szabályzatáról – ezen önkormányzati rendelet mellékletét képezi Baja településrendezési terve is.
2. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 53/2002. (XII. 19.) Ktr. rendelete a városrendezési feladatok megvalósítását biztosító elővásárlási jog megállapításáról
3. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 40/1999. (XI. 5.) Ktr. rendelete a városrésznevek, közterületnevek megállapításáról, a házzámozás valamint a névtáblák elhelyezésének rendjéről
4. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 55/2003. (XI. 28.) önkormányzati rendelete az épített örökség helyi értékeinek védelmével összefüggő szabályokról és önkormányzati támogatásról.

E rendeletek a városrendezési feladatok megvalósítását, a városrésznevek, közterületnevek megállapítására, a házzámozásra valamint a névtáblák elhelyezésére vonatkozó, továbbá az épített örökség helyi értékeinek védelmével összefüggő, a városkép védelmével kapcsolatos szabályokat tartalmazzák.

2.4. Szociális vonatkozású önkormányzati rendeletek:

1. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 9/2012. (III. 30.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások helyi szabályozásáról
2. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 51/2008. (X. 31.) önkormányzati rendelete az egyes személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról
3. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 56/2008. (XI. 28.) önkormányzati rendelete a gyermekvédelmi ellátásokról
4. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 20/2005. (IV. 27.) önkormányzati rendelete a lakbértámogatásról.

E rendeletek a helyi pénzbeli szociális ellátásokról, a lakbértámogatásról, az egyes személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról és a gyermekvédelmi ellátásokról szóló szabályokat tartalmazzák.

2.5. Városüzemeltetéssel, környezetvédelemmel összefüggő önkormányzati rendeletek:

1. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 41/2004. (VI. 18.) önkormányzati rendelete Baja város köztisztaságával és a települési szilárd és folyékony hulladékkal összefüggő szervezett hulladékgazdálkodási közszolgáltatás kötelező igénybevételéről,
2. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2014. (II. 3.) önkormányzati rendelete a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról,
3. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 23/2006. (VII. 10.) számú rendelet a távhőszolgáltatásról, a távhőszolgáltatás legmagasabb díjáról, és a díjalkalmazás feltételeiről,
4. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 15/2008. (IV. 4.) önkormányzati rendelete a távhővel ellátott lakóépületek lakásonkénti hőfogyasztásának szabályozására és mérésére alkalmas eszközök beszerzésének támogatásáról,

5. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2014. (II. 3.) önkormányzati rendelete a közterületek használatának szabályairól,
6. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 29/2012. (XII. 14.) önkormányzati rendelete a helyi közutak használatának rendjéről,
7. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2009. (VI. 5.) önkormányzati rendelete a zöldfelületek használatáról és védelméről,
8. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2009. (VI. 5.) önkormányzati rendelete a temetőkről és temetkezési tevékenységről,
9. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 30/1994. (VII. 1.) Ktr. rendelete a gépjármű-várakozóhelyek megváltásáról, illetve közterületen történő kialakításáról,
10. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 46/2008. (X. 31.) önkormányzati rendelete a reklámhordozók, hirdetések, plakátok, falragaszok elhelyezésének szabályairól,
11. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 53/2008. (XI. 28.) önkormányzati rendelete a taxiállomások igénybevételének rendjéről,
12. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 14/2012. (IV. 27.) önkormányzati rendelet a nemdohányzó közterületek kijelöléséről,
13. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 35/2009. (XI. 26.) önkormányzati rendelete a vásárokról és piacokról,
14. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 20/2012. (VII. 3.) önkormányzati rendelet a zaj és rezgés elleni védelem helyi szabályairól,
15. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 36/2004. (V. 20.) önkormányzati rendelete az avar- és kerti hulladék égetéséről, továbbá a háztartási tüzelőberendezésekkel okozott légszennyezés csökkentésének szabályairól,
16. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 46/2004. (VIII. 31.) önkormányzati rendelete a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörbe tartozó szennyvízelhelyezéshez kapcsolódó talajterhelési díjról,
17. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 33/2004. (V. 20.) önkormányzati rendelete önkormányzati környezetvédelmi alap létrehozásáról.

E rendeletekben a települési szilárd hulladék gyűjtése, a szolgáltatást igénybe vevőkre, valamint a közterületek tisztántartására, a nem közművel elvezetett háztartási szennyvíz gyűjtésére, a távhőszolgáltatásra, az e feladatokat ellátó közszolgáltatókra, valamint a szolgáltatást igénybevevőkre, továbbá az önkormányzati törzsvagyonba tartozó közterületek, a helyi közutak és zöldfelületek használatával kapcsolatos, a gépjármű-várakozóhelyek megváltásával, illetve közterületen történő kialakításával, a taxiállomások igénybevételével, a temetőkről és temetkezési tevékenységről szóló, továbbá a vásárok és piacok tartásával kapcsolatos helyi szabályok találhatóak.

További szabályozás került kialakításra a zaj és rezgés elleni védelem szabályairól, az avar és kerti hulladék égetésének rendjéről, a háztartási tüzelőberendezésekkel okozott légszennyezés csökkentésének szabályaival összefüggésben, a talajterhelési díjról, a befolyó díjbevételnek a környezetvédelmi alapon történő felhasználásáról, valamint a reklámhordozók, hirdetések, plakátok, falragaszok elhelyezésének szabályairól.

2.6. Egyéb önkormányzati rendeletek:

1. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 49/2000. (XI. 28.) Ktr. rendelete Baja város jelképei használatának rendjéről,
2. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 45/2000. (X. 31.) Ktr. rendelete Baja városra utaló és hozzá kapcsolódó megnevezések felvételéről és használatáról,

3. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 44/2000. (X. 31.) Ktr. rendelete Baja város közterületeinek fellobogózásáról,
4. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 27/2009. (X. 22.) önkormányzati rendelete a városi kitüntető címek és díjak alapításáról és adományozásuk rendjéről,
5. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2012. (IV. 2.) önkormányzati rendelet a nyilvános könyvtári ellátással és a helyi közművelődéssel kapcsolatos önkormányzati feladatellátás megállapításáról,
6. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 20/2011. (V. 26.) önkormányzati rendelet a felnőtt házi orvosi, házi gyermekorvosi a fogorvosi és védőnői körzetekről,
7. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2011. (II. 25.) önkormányzati rendelete Baja város sportjáról,
8. Baja Város Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2012. (III. 30.) önkormányzati rendelet a házasságkötés, bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének hivatali helyiségen, hivatali munkaidőn kívül történő engedélyezéséről, valamint az egyéb anyakönyvi családi események társadalmi megünnepléséről

E rendeletek pl. szabályozzák, hogyan lehet a városi jelképeket (zászló, címer), továbbá a város nevére (Baja) utaló elnevezést használni. Rendeletben szabályozott a város közterületeinek fellobogózása, továbbá a városi kitüntető címek és díjak alapítása és adományozásuk rendje is, a könyvtári ellátással és helyi közművelődési feladatokkal kapcsolatos szabályok, támogatások rendszere, vagy pl. az, hogy a város lakossága melyik házi orvosi, gyermekorvosi, vagy fogászati körzethez tartozik. A sport is kötelező feladata a helyi önkormányzatoknak, így külön rendeletben szabályozásra került a sportfeladatok ellátásának, támogatásának (pályázati rendszer, önkormányzati tulajdonú létesítmények használata) rendje, azok finanszírozása és elszámolásának rendje is.

A hivatali helyiségen, hivatali munkaidőn kívül történő házasságkötés, bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésével, valamint egyéb anyakönyvi események megünneplésével kapcsolatos szabályokat külön önkormányzati rendelet rögzíti.

Baja, 2014. december 12.

Baja Város Önkormányzat